

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Małgorzata Chomiuk

Protokolant st. sekr. sąd. Iwona Bierkat

po rozpoznaniu w dniu 08 kwietnia 2015 r. w Siedlcach sprawy

z powództwa E. R.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w S.

o odszkodowanie i zadośćuczynienie

I. Zasądza na rzecz E. R. od (...) S.A. z siedzibą w S. kwotę 80.000 (osiemdziesiąt tysięcy) zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 12.11.2006 r do dnia zapłaty,

II. Zasądza na rzecz na rzecz E. R. od (...) S.A. z siedzibą w S. kwotę 4.550 zł (cztery tysiące pięćset pięćdziesiąt zł) tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 11.05.2014r do dnia zapłaty,

III. Ustala, że (...) S.A. z siedzibą w S. ponosi wobec E. R. odpowiedzialność za szkody mogące powstać w przyszłości w związku z wypadkiem, który miał miejsce w dniu 22 września 2005 r,

IV. W pozostałej części powództwo oddala,

V. Zasądza na rzecz E. R. od (...) S.A. z siedzibą w S. kwotę 1.564,80 (jeden tysiąc pięćset sześćdziesiąt cztery zł osiemdziesiąt gr) tytułem zwrotu części kosztów procesu.

VI. Nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa od (...) S.A. z siedzibą w S. kwotę 4.487,30 zł (cztery tysiące czterysta osiemdziesiąt siedem zł trzydzieści gr) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, odstępując od obciążania E. R. obowiązkiem zapłaty na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych kosztów sądowych w części nań przypadającej.

I C 228/14

UZASADNIENIE

E. R. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od (...) S.A. z siedzibą w S. kwoty 120.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17.15.2006 r do dnia zapłaty oraz kwoty 5470 zł tytułem odszkodowania za opiekę sprawowaną przez osoby bliskie wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu ubezpieczycielowi do dnia zapłaty. E. R. wniosła także o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku z dnia 22 września 2005 r wobec niej na przyszłość. Powódka wniosła o zasądzenie kosztów procesu na jej rzecz od strony przeciwnej.

W uzasadnieniu swego stanowiska powódka wskazała, iż była poszkodowaną w wypadku, jaki wydarzył się w dniu 22 września 2005 r w Ż.. Winę za spowodowanie wypadku ponosiła w całości kierująca pojazdem B. P., która na prostym odcinku jezdni w terenie zabudowanym przy dobrych warunkach atmosferycznych i drogowych nie zachowała szczególnej ostrożności i nie obserwowała drogi. Sprawczyni wypadku posiadała ubezpieczenie OC w

pozwany w towarzystwie ubezpieczeń. Wina kierującej pojazdem została potwierdzona wyrokiem karnym wydanym w dniu 6 marca 2006 r przez Sąd Rejonowy w Garwolinie. Powódka opisała obrażenia jakich doznała w wyniku wypadku oraz przebieg leczenia i rehabilitacji. Wskazała jakie były skutki odniesionych obrażeń dla jej codziennej egzystencji i dalszego życia. Podała jakie okoliczności uzasadniają przyznanie jej zadośćuczynienia za ból, cierpienie i krzywdę w dochodzonej pozewem kwocie. Powódka wskazała także, iż pozwany dotychczas wypłacił jej tylko część żądanej kwoty odszkodowania. Podała, iż od dnia wypadku była osobą niezdolną do samodzielnego życia, była ciężarem dla najbliższych. Radziła sobie tylko przy pomocy bliskich jej osób. Łącznie poświęcili oni 547 godzin opieki wraz z dojazdem. Powódka wskazała, iż dochodzona przez nią kwota odszkodowania stanowi koszt opieki w ww. wymiarze przy przyjęciu stawki godzinowej w wysokości 10 zł /h. Powódka wskazała, iż po wypadku otrzymała od B. P. kwotę 5000 zł tytułem naprawienia szkody. Ponadto otrzymała z tytułu dobrowolnego ubezpieczenia jak uczeniicy kwotę 1525 zł Natomiast pozwany w ramach likwidacji szkody wypłacił powódce kwotę 5.672 zł.

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w S. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenia na jego rzecz od powódki zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu swego stanowiska pozwany wskazał, iż nie kwestionuje okoliczności wypadku ubezpieczeniowego ani własnej odpowiedzialności - jako ubezpieczyciela OC sprawcy – co do zasady. W ocenie pozwanego wypłacone w toku likwidacji szkody powódce kwoty tytułem zadośćuczynienia oraz odszkodowania w połączeniu z dodatkowymi kwotami uzyskanymi przez nią na skutek zaistniałego wypadku wystarczająco rekompensują szkodę powódki. Pozwany wskazał, iż obrażenia doznane przez powódkę, jej stan zdrowia poddane zostały wnikliwej analizie w toku postępowania likwidacyjnego. Pozwany wskazał, iż powódka tak w postępowaniu szkodowym jak i przy złożonym pozwie nie przedłożyła dowodów poza skromną dokumentacją medyczną, które miałyby uzasadniać jej roszczenia. W ocenie pozwanej obraz dolegliwości i następstw wypadku opisany w pozwie jest nieco wyolbrzymiony i nie ma potwierdzenia w rzeczywistości.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 22.09.2005 r w Ż. miał miejsce wypadek drogowy. B. P. kierując samochodem osobowym marki F. (...) nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że na prostym odcinku jezdni w terenie zabudowanym przy dobrych warunkach atmosferycznych i drogowych nie zachowała szczególnej ostrożności poprzez nienależyte obserwowanie drogi, w wyniku czego najechała na pieszą prawidłowo przechodzącą przez oznakowane przejście dla pieszych E. R.. Wyrokiem z dnia 06 marca 2006 r wydanym przez Sąd Rejonowy w Garwolinie w sprawie sygn. akt IVK 1228/05 B. P. została uznana winną popełnienia przestępstwa określonego w treści art. 177 par. 1 k.k. (wyrok k. 10)

Pojazd, którym poruszał się sprawca wypadku posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w pozwany towarzystwie ubezpieczeniowym. (okoliczność bezsporna, akta szkodowe)

Powódka po wypadku została przewieziona do (...) Publicznego Szpitala (...). A. G. (...) W. Klinika (...), gdzie rozpoznano u powódki: złamanie obu gałęzi kości łonowej prawej z niewielkim uszkodzeniem prawego stawu krzyżowo – biodrowego, skręcenie kolana lewego, złamanie wyniosłości miedzykłykciowej oraz krawędzi przyśrodkowej i bocznej piszczeli z niewielkim przemieszczeniem, otarcie naskórka głowy, kolana prawego, łokcia prawego. Zastosowano zachowawcze leżenie, tutor gipsowy na kdl. Powódka za szpitala została wypisana w dniu 05.10.2005 r z zaleceniem leżenia w łóżku z podgiętymi kolanami do 4 tygodni od wypadku. Później stopniowe siadanie i pionizacja przy łóżku. (karta informacyjna i dokumentacja medyczna k. 67-77)

Od grudnia 2005 r powódka była pod opieką przychodni specjalistycznej przy Szpitalu (...). A. G. (...) W. Klinika (...). Leczenie zostało zakończone w dniu 09.06. 2006 r. (dokumentacja medyczna k.67 – 69)

Przed wypadkiem powódka była osobą całkowicie sprawną fizycznie. W dacie wypadku miała 17 lat, uczęszczała do liceum ogólnokształcącego. Od dnia wypadku do grudnia 2005 r powódka przebywała na zwolnieniu lekarskim. Przez okres sześciu tygodni od dnia wypadku E. R. była osobą leżącą, wymagającą stałej pomocy osoby drugiej. Pomoc

tę w zakresie czynności związanych z higieną , ubieraniem, przygotowaniem posiłków świadczyli najbliżsi powódki - jej matka, rodzeństwo. E. R. wymagała także w tym czasie wsparcia psychicznego, którego udzielali jej najbliżsi. W styczniu 2006 r powódka wróciła do szkoły. Poruszała się przy pomocy kul łokciowych. Po powrocie do szkoły powódka nadrobiła zaległości w nauce. Do chwili obecnej powódka odczuwa dolegliwości bólowe na zmianę pogody, przy dłuższym okresie stania, po dźwignięciu. Przyjmuje wówczas leki przeciwbólowe. (zeznania świadków: R. O. , A. R., M. S. złożone podczas rozprawy w dniu 5 września 2014 r.)

Pismem z dnia 1 października 2006 r E. R. zgłosiła ubezpieczycielowi roszczenie w zakresie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę , ból i cierpienie w wysokości 100.000 zł, w zakresie odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów leczenia, przejazdów, specjalnego odżywiania w kwocie 2427 zł oraz uznania odpowiedzialności na przyszłość za skutki wypadku. (pismo k. 19 - 21)

W toku przeprowadzonego postępowania likwidującego szkodę pozwany ustalił, iż w wyniku następstw wypadku powódka odniosła 8% uszczerbek na zdrowiu i przyznał powódce zadośćuczynienie za krzywdę w wysokości 5.000 zł. Jednocześnie pozwany przyznał powódce odszkodowanie w wysokości 672 zł z tytułu zwrotu kosztów przejazdów w związku z leczeniem i odwiedzinami rodziny podczas pobytu w szpitalu. (akta szkodowe).

Na mocy wyroku wydanego dnia 06 marca 2006 r przez Sąd Rejonowy w Garwolinie w sprawie sygn. akt IVK 1228/05 od B. P. na rzecz E. R. została orzeczona kwota 5000 zł tytułem naprawienia wyrządzonej szkody. Powódka otrzymała ww. kwotę od sprawcy wypadku. (wyrok k. 10, okoliczność bezsporna)

Powódka E. R. była ubezpieczona w (...) z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków. W toku tego postępowania likwidacyjnego szkodę ustalono 26% uszczerbek na zdrowiu powódki i wypłacono jej kwotę 1.525 zł tytułem odszkodowania. (decyzja k. 30)

Powódka E. R. ma wykształcenie wyższe, jest zatrudniona jako pracownik administracyjny. (wyjaśnienia powódki składane w toku postępowania)

Sąd zważył, co następuje:

W myśl przepisów kodeksu cywilnego zadośćuczynienie pieniężne może być przyznane poszkodowanemu w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia (art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 k.c.) Zadośćuczynienie ma stanowić rekompensatę pieniężną za całą krzywdę doznaną przez poszkodowanego. Chodzi tu o krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne (ból i inne dolegliwości), cierpienia psychiczne (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi lub następstwami uszkodzenia ciała albo rozstroju zdrowia w postaci np. wyłączenia z normalnego życia). Zadośćuczynienie pieniężne ma na celu przede wszystkim złagodzenie tych cierpień.

W przedmiotowej sprawie poza sporem jest odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku z dnia 22.09.2005 r, jak również rodzaj odniesionych przez powódkę obrażeń. Sporne pozostają jedynie kwoty jakich domaga się powódka z tytułu naprawienia szkody odniesionej przez nią podczas wypadku.

Na skutek odniesionych obrażeń powódka przez okres do trzech miesięcy od wypadku doznała cierpienia o znacznym nasileniu. Były one spowodowane samym wypadkiem, koniecznością leczenia szpitalnego, koniecznością reżimu łóżkowego, koniecznością odciążania lewej kończyny dolnej. Po tym okresie do 6 miesięcy cierpienia powódki były miernie nasilone i wiązały się z koniecznością okresowych wizyt lekarskich, koniecznością poruszania się z pomocą lasek. Obecnie leczenie ortopedyczne u powódki zostało już zakończone. Powyższe jednoznacznie wynika z treści opinii biegłego lekarza ortopedy. Mimo to powódka nadal odczuwa dolegliwości bólowe stawu krzyżowo – biodrowego oraz niewydolność lewego stawu kolanowego. Wyjaśnienia powódki składane w toku postępowania, a dotyczące jej odczuć bólowych, ograniczeń w poruszaniu się są zgodne z treścią opinii biegłego lekarza ortopedy. Zdaniem biegłego odniesione przez powódkę obrażenia skutkowały długotrwałym uszczerbkiem na zdrowiu w rozmiarze 30%. Tym samym Sąd uznał, iż uszczerbek na zdrowiu powódki przyjęty przez ubezpieczyciela w toku postępowania likwidacyjnego był zaniżony. Sąd uznał opinie biegłego ortopedy wydaną w sprawie za w pełni wiarygodną. Została ona

wydana na podstawie całokształtu materiału dowodowego zebranego w sprawie, po badaniu powódki. Żadna ze stron nie przedstawiła materiału dowodowego, który pozwoliłby na zakwestionowanie prawdziwości twierdzeń biegłego.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, iż rozmiar cierpień fizycznych powódki, czasokres jej ograniczeń ruchowych uzasadniają ustalenie kwoty należnego z tego tytułu zadośćuczynienia na poziomie wyższym niż dokonał tego ubezpieczyciel. W chwili zdarzenia powódka miała 17 lat, był w pełni aktywną, sprawną fizycznie, zdrową dziewczyną. Po zdarzeniu powódka nie tylko odczuwała dolegliwości bólowe, ale także dyskomfort psychiczny spowodowany konsekwencjami ograniczenia w swobodnym poruszaniu się. Przez okres do trzech miesięcy od wypadku powódka wymagała stałej pomocy osoby drugiej do czterech godzin dziennie, a przez dalsze trzy miesiące opieki do jednej godziny dziennie. Pomoc ta była potrzebna powódce w początkowym okresie podczas toalety, ubierania się, sporządzania posiłków, odbywania wizyt lekarskich. Powódką głównie zajmował się jej matka oraz siostra. W tym czasie warunki mieszkaniowe rodziny powódki były trudne, w domu nie było bieżącej wody. Poza tym powódka miała 10 rodzeństwa, najmłodsze dziecko miało wtedy pół roku i również wymagało stałej opieki matki powódki. Również te okoliczności miały bezpośredni wpływ na zły stan emocjonalny powódki. Jak wynika z zeznań świadków R. O., A. R., M. S. po wypadku powódka była w złym stanie emocjonalnym. Płakała, nie chciała jeść, z uwagi na problemy z wypróżnianiem się w pozycji leżącej. Krępująca była dla niej opieka innych osób i uzależnienie od tej opieki. Również izolacja od rówieśników w okresie od wypadku do stycznia 2006 r miała negatywny wpływ na samopoczucie powódki. Po powrocie do szkoły dla powódki uciążliwe było poruszanie się przy pomocy kul łokciowych. Znacznie ograniczało to jej sprawność i również negatywnie wpływało na jej psychikę. W chwili wypadku była to młoda 17 – letnia dziewczyna, aktywna ruchowo, towarzysko. Skutki wypadku pozbawiły ją możliwości aktywnego uczestniczenia w spotkaniach towarzyskich, dyskotekach. Do chwili obecnej powódka nie jest tak aktywna ruchowo jak przed wypadkiem, unika butów na wysokim obcasie, bo chodzenie w takich butach powoduje u niej dolegliwości bólowe. Zeznania ww. świadków w tym zakresie w ocenie Sądu są w pełni wiarygodne. Z opinii biegłego ortopedy wynika, iż okresie nasilenia dolegliwości bólowych u powódki będzie ona wymagała leczenia rehabilitacyjnego, które powinno być także traktowane jako profilaktyka postępujących zmian zwyrodnieniowych. Rokowania na przyszłość dla powódki są korzystne pod warunkiem okresowej rehabilitacji ukierunkowanej na wydolność lewego stawu kolanowego i kręgosłupa L-S. Wynika to jednoznacznie z treści opinii biegłego ortopedy. Jednocześnie wskazać należy, iż biegły ortopeda stwierdził, iż powódka nie powinna mieć problemów z powodów ortopedycznych – narządu ruchu z zająciem w ciąży, z donoszeniem ciąży oraz porodem drogami natury. Takie obawy powódka zgłaszała w toku niniejszego postępowania wskazując, iż trudności z donoszeniem ciąży i brak możliwości porodu siłami natury będą konsekwencją obrażeń odniesionych w wypadku. Obawy powódki nie zostały jednak w toku niniejszego postępowania przez nią wykazane. Przeczy nim zwłaszcza treść opinii biegłego ortopedy. Nie można zatem w chwili obecnej stwierdzić, iż konsekwencją obrażeń odniesionych w wypadku przez powódkę będą problemy związane z donoszeniem ciąży i porodem. Zdaniem Sądu wszystkie powyższe okoliczności przemawiają za uznaniem, iż wyplacona w toku postępowania likwidacyjnego kwota 5.000 zł tytułem zadośćuczynienia jest zbyt niska w stosunku do rozmiaru odniesionej przez powódkę krzywdy. Natomiast kwota żądana przez powódkę jest zbyt wygórowana. Zdaniem Sądu kwota 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia jest adekwatna do cierpień fizycznych i psychicznych jakich doznała powódka na skutek wypadku, a ponadto obejmuje konsekwencje i następstwa odniesionego przez powódkę urazu. Tak określona kwota zadośćuczynienia jest utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, przy jednoczesnym uwzględnieniu kompensacyjnego charakteru zadośćuczynienia. Sąd miał przy tym na uwadze kwoty otrzymane przez powódkę w toku postępowania likwidacyjnego, a także z innych źródeł w związku z obrażeniami odniesionymi w wypadku. W zakresie żądania odsetek od ww. kwoty Sąd uznał za zasadne argumenty przedstawione przez powódkę. W toku likwidacji szkody pozwany miał możliwość dokonania ustaleń pozwalających na określenie rzeczywistego rozmiaru szkody odniesionej przez powódkę. Zwłaszcza, iż w dacie zgłoszenia szkody leczenie powódki zostało już zakończone. Zgodnie z treścią art. 817 § 1 k.c. ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie trzydziestu dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. W tej sprawie ubezpieczyciel zgłoszenie szkody otrzymał w dniu 11.10.2006 r, co jednoznacznie wynika z dokumentacji znajdującej się w aktach szkodowych..

Tym samym termin do spełnienia świadczenia upływał w dniu 11.11.2006 r, a zatem odsetki od zasądzonej kwoty zadośćuczynienia powinny rozpocząć swój bieg od dnia 12.11.2006 r.

W toku przedmiotowej sprawy powódka domagała się również zasądzenia na jej rzecz odszkodowania w wysokości 5.470 zł z tytułu poniesionych kosztów opieki, jakiej wymagał po zdarzeniu. Z opinii biegłego z zakresu ortopedii wynika, iż bezpośrednio po wypadku powódka przez okres do trzech miesięcy od wypadku wymagała pomocy ze strony osób trzecich w wymiarze cztery godziny dziennie. Pomoc ta dotyczyła wykonywania zwykłych czynności dnia codziennego takich jak ubieranie się, przygotowanie sobie posiłków, utrzymanie higieny ciała. W okresie do sześciu miesięcy po wypadku powódka wymagała pomocy ze strony osób trzecich już tylko w wymiarze jednej godziny dziennie. Pomoc dla powódki w ww. okresach świadczyli jej najbliżsi. Wypadek miał miejsce w dniu 22 września 2005 r. Przez 91 dni (trzy miesiące) powódka wymagała opieki w łącznym wymiarze 364 godziny. Przy czym jak wynika zeznań wyżej wskazanych świadków powódka wymagała pomocy osób najbliższych także podczas pobytu w szpitalu. Część czynności pielęgnacyjnych świadczona była przez personel szpitalny, w większości jednak czynności higieniczne, związane z karmieniem powódki, przebieganiem wykonywane były przez jej najbliższych. Taka opieka ze strony najbliższych podczas pobytu chorego w szpitalu obecnie jest na porządku dziennym, po znacznym ograniczeniu lub zlikwidowaniu stanowisk tzw. salowych. W ocenie Sądu brak jest podstaw do uznania zeznań świadków potwierdzających wykonywanie takich czynności pielęgnacyjnych także w okresie pobytu powódki w szpitalu za niewiarygodne. Przez okres pozostałych trzech miesięcy (do sześciu miesięcy od wypadku) powódka wymagała łącznie opieki w wymiarze 91 godzin. Tym samym przez okres sześciu miesięcy od wypadku powódka wymagała 455 godzin opieki. Zdaniem Sądu żądana przez powódkę kwota 10 zł tytułem opieki jest kwotą odpowiednią. Sądowi z urzędu z innych spraw tego rodzaju wiadomym jest, iż koszty opieki nad osobami z urazami kształtują się w wysokości od 10 do 15 zł za jedną godzinę. Poza tym w toku procesu pozwany nie kwestionował wysokości stawki godzinowej za usługi opiekuńcze żądanej przez powódkę. Mając zatem na uwadze powyższe Sąd ustalił, iż koszty opieki nad powódką wyniosły 4.550 zł. Taką też kwotę Sąd uwzględnił w zakresie żądania powódki. W zakresie żądania odsetek od tej kwoty Sąd miał na uwadze datę doręczenia odpisu pozwu ubezpieczycielowi, w którym zawarte było żądanie odszkodowania oraz termin 30 dni od tej daty, w jakim ubezpieczyciel powinien był spełnić świadczenie. Termin 30 dni był wiążący dla ubezpieczyciela i wystarczający do wypłaty odszkodowania na rzecz powódki w pełnym adekwatnym do potrzeb rozmiarze.

Zdaniem Sądu w tej sprawie zachodzą podstawy do ustalenia odpowiedzialności pozwanego wobec powódki za szkody mogące powstać w przyszłości na skutek wypadku z dnia 22.09.2006r. Obecny stan zdrowia powódki nie wyklucza ujawnienia się w przyszłości powikłań chorobowych skutkujących pogorszeniem jej zdrowia. W sprawie o naprawienie szkody wynikłej z uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia zasądzenie określonego świadczenia nie wyłącza jednoczesnego ustalenia w sentencji wyroku odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości z tego samego zdarzenia.

Ponieważ żądanie powódki zostało uwzględnione w 0,67 części Sąd na mocy art. 100 k.p.c. stosunkowo rozdzielił koszty procesu pomiędzy powódką a pozwanym. Po wzajemnym obrachunku poniesionych przez strony kosztów (wynagrodzenie pełnomocników stron oraz opłata uiszczona przez powódkę) stosownie do wysokości uwzględnionego powództwa powstała kwota wskazane w wyroku. Jednocześnie Sąd obciążył pozwanego obowiązkiem zapłaty na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonych w toku postępowania kosztów sądowych w zakresie uwzględnionego żądania (w stopniu odpowiadającym uwzględnieniu powództwa) w części dotyczącej nieuiszczonej opłaty od pozwu oraz nieuiszczonych kosztów opinii biegłego. Z uwagi na sytuację materialną powódki Sąd odstąpił od obciążania jej nieuiszczonymi kosztami sądowymi w części nań przypadającej, należnymi na rzecz Skarbu Państwa.